

03-03-2015

Sagsnr.
2015-0018572

Dokumentnr.
2015-0018572-5

Sagsbehandler
Tim Jensen

Til Teknik- og Miljøudvalget

Orientering om Agenda 21-plan

I det følgende orienteres om:

- Aktiviteter i 2015 som led i ”Grøn hverdag og livskvalitet”, Agenda 21-plan for 2012-2015
- Arbejdet med den kommende Agenda 21-plan

Baggrund

”Grøn hverdag og livskvalitet”, kommunens Agenda 21-plan, blev vedtaget af Borgerrepræsentationen den 24. januar 2013. Hvert år fremlægges oversigt over årets aktiviteter for Teknik- og Miljøudvalget. I 2015 videreføres 13 af planens 17 aktiviteter indenfor den eksisterende budgetramme (bilag 1).

Aktiviteterne i Agenda 21-planen understøtter den direkte, borgerrettede indsats i kommunens øvrige planer. Samtidig imødekommer aktiviteterne en efterspørgsel fra københavnere om at få bedre muligheder for at handle miljøbevidst. Agenda 21-planen er et vigtigt redskab til at opnå dette.

Aktiviteterne skal gøre det lettere at handle miljø- og klimabevidst i hverdagen, men kan også understøtte en bredere bæredygtig indsats, hvor livskvalitet er i fokus.

Aktiviteter i 2015

13 aktiviteter videreføres i 2015 (se bilag 1 for uddybning). De er fordelt på fem temaer i Agenda 21-planen: Hjemme, Ressourcer, Byrum, Transport og et Tværfagligt tema. Der igangsættes ingen nye aktiviteter, men igangværende aktiviteter videreføres.

Under temaet ”Hjemme” skal aktiviteterne inspirere og motivere københavnere til at sænke energiforbruget bl.a. ved at kommunen understøtter strategiske partnerskaber på området.

Under temaet ”Ressourcer” skabes der muligheder for, at borgere, lokaludvalg, virksomheder og andre kan genanvende ressourcer gennem forsøg og nye måder at tilrettelægge affaldshåndteringen og øge genanvendelsen.

Under temaet ”Byrum” understøtter aktiviteterne frivillighed indenfor renholds- og begrønningsinitiativer i byen. Aktiviteterne skal øge ansvarligheden overfor byen og få flere københavnere til at engagere sig i arbejdet med at gøre København til en grønnere hovedstad.

Under temaet ”Transport” giver aktiviteterne mulighed for at teste forskellige alternativer til de nuværende transportformer, som borgerne og byens brugere benytter.

Under ”Tværfagligt tema” bliver udvalgte aktører uddannet til at være ambassadører og formidle bæredygtige tiltag i deres netværk.

Bæredygtighed

Njalsgade 13, 4. sal
Postboks 348
2300 København S

E-mail
tijens@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009493149

www.kk.dk

Aktiviteterne bliver realiseret i et samarbejde med forskellige aktører som fx andre forvaltninger, lokaludvalg, områdeløft, byfornyelsen, virksomheder og borgere.

De 13 aktiviteterne er beskrevet mere detaljeret i bilag 1.

Den kommende Agenda 21-plan for 2016-2019

Forvaltningen forbereder den kommende Agenda 21-plan. Planen foreslås fortsat at være en fælles ramme for arbejdet med at skabe nye muligheder for, at borgerne kan være aktivt deltagende, medansvarlige og medskabende på vej mod en bæredygtig by.

Planen foreslås at understøtte aktuelle planer og målsætninger på miljø- og klimaområdet med københavnernes som de centrale aktører for at skabe bæredygtige løsninger.

Samtidig foreslås planen at have et stærkt fokus på strategiske partnerskaber og borgerinddragelse. I den forbindelse vil den kommende Agenda 21-plan understøtte Teknik- og Miljøudvalgets beslutning om forsættelse af Sharing Copenhagens partnerskaber som en videreførelse af Miljøfestivalen.

Den kommende plan foreslås at have et skærpet fokus på evidens og på effekten af, at skabe bedre indsatser i forhold til københavnernes bæredygtige adfærd, som også giver en samfundsmæssig økonomisk gevinst.

Inden sommerferien 2015 vil Teknik- og Miljøudvalget få forelagt et planforslag, som efterfølgende kan sendes til høring.

Torben Gleesborg,
Direktør

BILAG

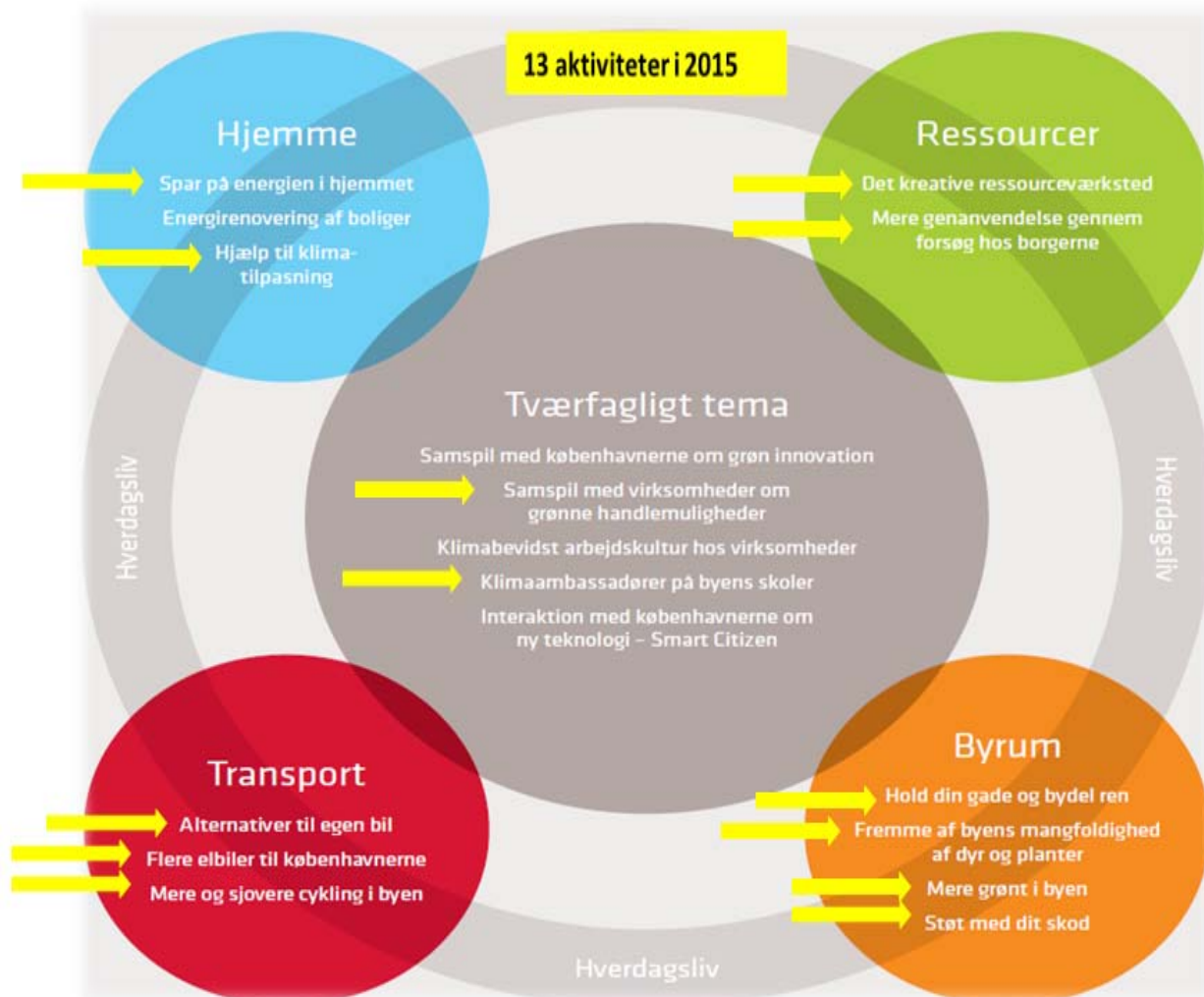
Bilag 1. Aktiviteter 2015 i Grøn hverdag og livskvalitet, Agenda 21-plan for 2012-2015

Bilag 1: Aktiviteter for 2015 i ”Grøn hverdag og livskvalitet”, Agenda 21-plan for 2012-2015

Dette bilag beskriver kort de 13 aktiviteter, som videreføres i 2015 indenfor forvaltningens budget. Hvis den ressourcemæssige situation betyder en afvigelse fra den oprindelige aktivitet beskrevet i ”Grøn hverdag og livskvalitet”, Agenda 21-plan for 2012-2015, fremgår det under beskrivelsen af den enkelte aktivitet.

De 13 aktiviteter er markeret med en gul pil i illustrationen herunder og er grupperet i planens fem temaer: Hjemme, Ressourcer, Byrum, Transport og Tværfagligt tema.

Hjemme

1. aktivitet: Spar på energien i hjemmet

Aktivitetens formål er at inspirere og motivere københavnernes til at sænke energiforbruget i egen bolig. Aktiviteten er et samarbejde med eksterne partnere for at udnytte potentialet i ændret adfærd.

Spar på energien i Sydhavn

Spar på energien i Sydhavn er startet i 2013, har kørt i en version 1.0 i 2014 og videreføres i en version 2.0 i 2015. Projektet har til formål at udvikle redskaber som beboere i den almene boligsektor og etageboliger generelt, kan anvende for at spare på varmen i lejligheden. Projektet er organiseret i et partnerskab mellem det almene boligselskab AKB København i Sydhavn, den lokale afdelingsbestyrelse, målerfirmaet "Casi Technology" samt "Energi & miljø", der arbejder for energirigtig ejendomsdrift i almene boliger. Forvaltningens rolle i pilotprojektet er faciliterende for at indsamle viden til udvikling af generel metode, redskaber og materiale til at sikre besparelser på vand, varme og el for private borgere i etageboliger.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor eksisterende budget i Teknik- og Miljøforvaltningen. Herudover bidrager partnerne også til aktiviteten.

Nudging, her i form af et klistermærke, anvendes som en af flere metoder til at fremme miljørigtig varmedadfærd i AKB i Sydhavn.

2. aktivitet: Energirenovering af boliger i København

Formålet med aktiviteten er at give inspiration og vejledning om energirenovering til boligejere, boligforeninger og bygherrer for at reducere energiforbruget i københavnernes boliger.

Aktiviteten er sat i bero i 2015 på grund af utilstrækkelig finansiering.

Hjemme

3. aktivitet: Hjælp til klimatilpasning

Formålet med aktiviteten er at oplyse og vejlede københavnere om finansielle og tekniske løsninger indenfor integreret regnvandshåndtering på privat ejede arealer. Herved ønskes det at skabe mulighed for samarbejde om udvikling og implementering af Københavns og Frederiksbergs Kommunes klimatilpasnings- og skybrudsplaner, herunder oplandsplaner og projektpakker. Projekterne i aktiviteten skal samlet set skabe bedre muligheder for, at københavnere kan gennemføre klimatilpasningsprojekter i samarbejde med HOFOR og Københavns Kommune.

Aktiviteten bygger i 2015 videre på den kommunikationsindsats rettet mod private grundejere, der allerede findes på nettet. I 2015 udvides hjemmesiden, og der udvikles en vejledning af borgere og virksomheder om klimatilpasning. Som en yderligere del af indsatsen uddannes lokaludvalg og miljøpunkter til at kunne udbrede kendskab til og muligheder for klimatilpasning.

Ressourcer: Økonomi og personaleresourcer indenfor eksisterende budget i TMF samt særskilt bevilling til partnerskaber (Budget 2015).

En klimatilpasningsløsning i form af et grønt tage ved Søerne i København.

Ressourcer

4. aktivitet: Det kreative ressourceværksted

Formålet med aktiviteten er at undersøge mulighederne for, hvordan forvaltningen kan understøtte og facilitere udviklingen og etableringen af kreative ressourceværksteder. Kreative ressourceværksteder er steder, hvor genbrugseggede effekter kan omdannes til glæde og gavn for nye brugere.

I 2015 færdiggøres en vejledning til, hvordan ressourceværksteder kan etableres. Denne udarbejdes på baggrund af erfaringer fra eksisterende ressourceværksteder samt forsøg på Borgervænget Genbrugsstation. Herudover laves en afklaring af de juridiske aspekter, der skal tages stilling til i forbindelse med genanvendelse af materialer, samt forvaltningens mulighed for at understøtte ressourceværksteder med midler og/eller ressourcer.

Cykelværkstedet Pump og Pimp

I 2015 videreføres "Pump og Pimp", som er et lokalt frivilligt cykelværksted, hvor cykeldele fra Borgervænget genbrugsstation genanvendes. Projektet er oprettet i samarbejde med områdefornyelse Skt. Kjelds Kvarter og DUI-Østerbro i 2013. På baggrund af en positiv evaluering af projektet gennemført i 2014, fortsættes dette uden ændringer i 2015. Udover at fremme genanvendelse og genbrug under temaet 'ressourcer' bidrager projektet også til målsætningen om at fremme cyklisme under temaet 'transport'.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor det eksisterende budget i TMF.

Ressourcer

5. aktivitet: Mere genanvendelse gennem forsøg hos borgerne

Formålet med aktiviteten er at skabe bedre affaldsløsninger gennem tilskud til forsøg med innovative projekter, der øger graden af affaldssortering og sikrer en øget genanvendelse af ressourcerne i affaldet.

Forsøgene skal bidrage til at gøre det nemt og effektivt at kildesortere sit affald, og løsningerne skal kunne udbredes til resten af København. Således skal puljen være med til at øge sorteringen og genanvendelsen hos københavnere generelt.

Privatpersoner, lokaludvalg og virksomheder kan ansøge om puljemidler i 2015 til at udvikle og afprøve konkrete genanvendelses- og sorteringsprojekter. Det forventes, at erfaringerne fra de første forsøg vil blive evalueret og videreformidlet på forskellig vis i løbet af 2015.

Ressourcer: Finansieres af takstmidler fra affaldsområdet. Der er afsat 500.000 kr. til puljen i 2015 som det også var tilfældet i 2014.

6. aktivitet: Hold din gade og bydel ren

Formålet med aktiviteten er at styrke ansvarligheden over for byen og reducere affaldsmængderne i byrummet ved at støtte lokalt forankrede frivillige renholdelsesprojekter. I 2015 vil forvaltningen fokusere særligt på kommunikation og opsøgende arbejde.

Forvaltningen vil i 2015, som i forrige år, organisere netværksmøder i samarbejde med øvrige frivillige grønne projekter. Her vil de frivillige få fagligt oplæg samt mulighed for at skabe netværk med andre frivillige med det formål at give dem følelsen af at få noget igen. I samarbejde med kommunikation vil der blive arbejdet målrettet på at forbedre rekrutteringen af frivillige og herigennem udbrede kendskabet til muligheden for at blive frivillig affaldssamler.

I 2015 vil der, som i forrige år, ligeledes blive skabt aktivitet omkring Danmarks Naturfredningsforenings affaldsdag i april.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor eksisterende budget i TMF.

7. aktivitet: Fremme af byens mangfoldighed af dyr og planter

Formålet med aktiviteten er at involvere københavnere i arbejdet med at fremme den biologiske mangfoldighed i København, og gøre det nemmere for frivillige københavnere at gøre en forskel for naturen.

I 2015 vil forvaltningen fortsat samarbejde med naturplejeforeninger samt videreføre initiativer fra 2014. Herudover vil der blive arbejdet med udvikling af naturpleje såsom høslet med frivillige på Amager Fælled og oprettelse af et kogræsserlaug på fælleden. I et andet projekt vil der i 2015 blive udviklet en trailer med naturplejeredskaber, der kan bruges til naturplejearrangementer i hele København.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor eksisterende budget i TMF.

8. aktivitet: Mere grønt i byen

Formålet med aktiviteten er at inddrage borgere, foreninger, institutioner og virksomheder i arbejdet med at gøre København til en grønnere hovedstad samt at give flere københavnere mulighed for at dyrke frugt og grønt i byen.

I 2015 vil forvaltningen fortsat samarbejde med grønne foreninger samt videreføre initiativer fra 2014. I 2015 vil der herudover blive lavet byhaver omkring Hulgårds Plads Legeplads og Bredegrund Legeplads. Yderligere vil der blive udviklet en pixibog om byhaver samt en hjemmeside om "Frivillighed i det fri" som begge vil blive gjort tilgængelige på Københavns Kommunes hjemmeside.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor eksisterende budget i TMF.

Frivillige i gang med etableringen af storbyhaven Majporten.

9. aktivitet: Støt med dit skod

Formålet med aktiviteten er at skabe bedre affaldsvaner blandt rygere og påvirke adfærden, så der ikke smides cigaretskodder i byens offentlige rum. Ideen med aktiviteten er, at cigaretskodder genbruges i støbningen af fiberbeton til nye askebægre. Det vil sige, at rygerne "skodder sig til flere askebægre".

Prototypen blev ikke afprøvet som forventet i 2014, og en afprøvning skal forhåbentligt i stedet finde sted i foråret 2015. Effekten af afprøvningen bør vurderes på baggrund af før og efter målinger samt en evaluering, som tilsammen kan udgøre grundlaget for om forsøget skal udvides.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor eksisterende budget i TMF.

Transport

10. aktivitet: Alternativer til egen bil

Formålet med aktiviteten er at påvirke transportadfærden og flytte privatbilisme til grønnere transportmuligheder som f.eks. cykel, gang, kollektiv trafik, delebiler og samkørsel.

I 2014 blev et større samarbejdsprojekt om mobilitetsplanlægning ("Formel M") afsluttet. Forvaltningen deltager i 2015 fortsat i virksomhedsnetværket under dette projekt for at oprette en samkørselsdatabase på tværs af virksomheder. Dette skal, i kombination med et fælles kampagnekoncept, få virksomhedernes medarbejdere til at køre sammen til og fra arbejde. Endvidere fortsættes en dialog med blandt andet Dansk Industri om at fortsætte og udbrede arbejdet med virksomhedsnetværk med fokus på at forbedre fremkommeligheden og mobiliteten i byen.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor eksisterende budget i TMF.

11. aktivitet: Flere elbiler til københavnere

Formålet med aktiviteten er at udbrede anvendelsen af elbiler i København, hvilket er et væsentligt element i Københavns Kommunes målsætning om at blive CO₂-neutral i 2025.

Kollektiv trafik og delebiler

Under aktiviteten "Alternativer til egen bil" samt "Flere elbiler til københavnere" deltager Københavns Kommune i 2015 i projektet "Kollektiv trafik og delebiler". Projektet gennemføres af Region Hovedstaden sammen med Trafikstyrelsen, Movia, Delebilfonden LetsGo og Region Hovedstadens elbilsekretariat Copenhagen Electric samt København, Herlev, Dragør, Tårnby og Ballerup kommuner. Formålet med projektet er at se, om kombinationen af kollektiv trafik og delebiler kan gøre det mere attraktivt at bruge kollektiv trafik og mindske behovet for privatbilisme. Kollektive passagerer, der har enten rejsekort eller månedskort, kan i projektperioden melde sig gratis ind i delebilsklubben LetsGo. Det indgår i projektet, at der sættes nye delebiler op langs busrute 350S, samt at 10 nye delebiler bliver tilgængelige i København. Heraf er 3 el-delebiler, og disse er netop blevet indviet d. 20. januar 2015. Tilbuddet om at spare indmeldelsesgebyr blev lanceret i sommeren 2014, og bliver primo 2015 fulgt op med en ny runde reklamer i Movias busser, på hjemmesider og ved uddeleling af foldere ved f.eks. Nørreport Station. Tilbuddet gælder indtil april og herefter evalueres projektet.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor eksisterende budget i TMF.

Transport

12. aktivitet: Mere og sjovere cykling i byen

Formålet med aktiviteten er at gøre det lettere og sjovere at være cyklist i København og at få endnu flere til at vælge cyklen som transportmiddel. I 2015 videreføres to projekter.

I bike CPH ruteplanner

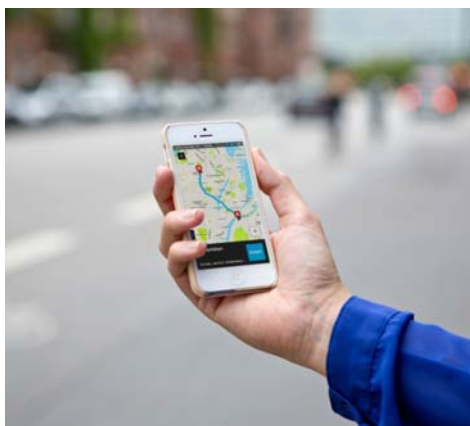
Ruteplanneren er en digital vejviser til smartphones og web, som er med til at gøre det lettere at være cyklist i København, og til at få flere op på cyklen i en travl hverdag.

I 2015 bliver der arbejdet videre med at udvikle tre nye funktioner: en grøn guide, som hjælper cyklisterne til at ramme 'grønne bølger'; en funktion, som giver et overblik over, hvor meget brugeren cykler, og hvad sundhedsgevinsten er samt en funktion, der viser alternative ruter, hvis brugeren ønsker en mere rekreativ eller en tryggere rute.

Færre korte bilture

Formålet med aktiviteten er at reducere antallet af korte bilture. Indsatsen i 2015 er en fortsættelse af projekterne i 2014, hvor der i samarbejde med bestyrelser for ejer-, andels- og boligforeninger vil blive tilbudt gratis hjælp til vedligeholdelse og cykeltjek. Herudover udarbejdes en informationsfolder til boligforeninger, som skal hjælpe og guide dem til at sikre bedre cykelparkering og få ryddet op i henstillede cykler.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor eksisterende budget i TMF. Aktiviteten færre korte bilture er medfinansieret af Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt Vejdirektoratets nationale Cykelpulje.

Ruteplanneren på din smartphone viser en god cykelrute gennem byen.

Tværfagligt tema

13. aktivitet: Samspil med københavnernes om grøn innovation

Formålet med aktiviteten er at etablere en dialog med københavnernes, hvor der kan udvikles nye innovative miljøløsninger med interesserede borgere og brugere.

Aktiviteten er ikke prioriteret i 2015, da den ikke kan realiseres indenfor den eksisterende budgetramme i TMF. Dette var også tilfældet i 2014.

14. aktivitet: Samspil med virksomheder om grøn innovation

Formålet med aktiviteten er, at forvaltningen sammen med københavnske virksomheder udvikler og kvalificerer idéer til produkter, services og løsninger, der skaber grønne handlemuligheder for borgere, brugere og virksomheder.

Projektet om el-besparelser i handels- og servicevirksomheder fortsættes i 2015. Målet med projektet er, at handels- og servicevirksomheder nedsætter elforbruget med 20 % inden 2025. Dette skal realiseres ved at udvikle forretningsplaner, som kan fremme el-besparelser, og som kan fungere på markedsmæssige vilkår. I starten af 2015 afholdes en workshop med det formål at identificere nye projekter, som skal gennemføres i 2015. En kortlægning som er gennemført tidligere i projektet viser, at indsatser målrettet banker, supermarkeder og rådgivere vil være relevante, fordi disse branchers elforbrug udgør en stor del af elforbruget i handels- og servicevirksomheder i København. Leverandører, konsulenter og virksomheder deltager i workshoppen. De bedste projekter vil herefter blive sendt i udbud på normal vis.

Projekter som blev iværksat i 2014, vil blive evalueret i 2015. Aktørerne i projekterne vil blive kontaktet af en ekstern konsulent for at få brugernes vurdering af, om projekterne kan udvikle sig til en forretning på markedsmæssige vilkår.

Det er en hovedopgave i 2015 at kommunikere gode cases til centrale målgrupper. En undersøgelse iværksat i 2014 viste, at erfaringer med gode tekniske løsninger og el-besparelser bedst kommunikerer via eksempler fra den branche modtageren selv arbejder i. Det planlægges derfor at etablere et samarbejde med de relevante brancheforeninger med henblik på at bringe nyheder og gode cases i nyhedsbreve etc. Herudover vil der fortsat kommunikerer via sociale medier og kommunens hjemmeside.

Ressourcer: Økonomi og personaleressourcer indenfor eksisterende budget i TMF.

15. aktivitet: Klimabevidst arbejdskultur hos virksomheder

Formålet med aktiviteten er at nedsætte virksomhedernes energiforbrug ved at gøre det nemmere for virksomheder at påvirke deres ansattes adfærd.

Aktiviteten er ikke prioriteret i 2015, da den ikke kan realiseres indenfor den eksisterende budgetramme i TMF. Dette var også tilfældet i 2014.

16. aktivitet: Klimaambassadører på byens skoler

Formålet med aktiviteten er at bidrage til et mere bæredygtigt samfund gennem klimaambassadører på byens skoler.

Klimaambassadøruddannelsen er et undervisnings- og handlingsprogram, der klæder københavnske unge på til at være bevidste og aktive medskabere af fremtidens bæredygtige samfund. Hvert halvår gennemgår udvalgte københavnske unge fra udskolingen (7. til 10. klassetrin) et uddannelsesforløb med udgangspunkt i aktuelle klimaspørgsmål og dagsordener.

I 2015 videreføres klimaambassadørmodellen, hvor eleverne med udgangspunkt i en konkret klimaudfordring i fællesskab skal komme med en række løsninger på denne. Derudover skal ambassadørerne udarbejde et klimaundervisningsforløb på deres skole.

Ressourcer: Finansieres af BUF i 2015.

17. aktivitet: Interaktion med københavnere om ny teknologi – Smart Citizen

Formålet med aktiviteten er at inspirere og udfordre bygherrer til at udvikle boliger, der fordrer, at københavnere agerer smart i hverdagen. Indretningen af boliger i dag gør, at det ikke altid er let at agere miljøvenligt.

Aktiviteten er sat i bero i 2015 på grund af utilstrækkelig finansiering.